

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Zunanja politika Francije.

V ponedeljek je prišlo v francoskem parlamentu do izjave svetovnega pomena. Pojasnila se je v tej seji evropska situacija, in pokazalo se je, da so se motili tisti, ki so domnevali, da se angleškim provokacijam posreči, izzvati Francijo in povzročiti konflikt, kateri bi se zamogel premeniti v obče-evropski plamen.

Francija se ne da izvabiti iz svoje reserve. Francozje so se dali izpodriniti iz Egipta, ker vsled notranjih bojov niso imeli prostih rok, in ker so vso pozornost koncentrovali na luknjo v Vogeza, misleč, da jim samo od Nemčije preti nevarnost, ter niso videli, kaj se godi okrog njih.

Šele zdaj, ko je Francija glede Fašode ućakala velik in čuten poraz, in ko angleški državniki malone vsak dan pošiljajo nove grožnje čez lamanški kanal, šele zdaj so Francozje spoznali, da je bila njihova dosedanja zunanja politika napačna, in da mora ta politika imeti posledice, ali da se bode morala Francija vedno in povsod uklanjati Angleški, vsled česar izgubi sčasoma ves svoj mejnarodni upliv, ali pa da pride do vojne z Angleško, katere izid je povsem negotov.

Francozje so spoznali svojo težko hibo in se pripravljajo na popoln preobrat v svoji zunanji politiki. Ponedeljska razprava v francoskem parlamentu svedoči, da se zgodi ta obrat v popolnem soglasju z narodovimi zastopniki, v soglasju z vsemi, sicer toli nasprotujočimi si strankami, da je glede zunanje politike ves narod jedin. Angleška izzivanja ne smejo računati z razdvojenjem naroda francoskega. Ta popolna solidarnost vseh strank z vlado naredi gotovo globok utis ob Temzi.

Ponedeljsko razpravo o francoski zunanji politiki je provzročil poslanec Destournelles, kateri je zahteval pojasnil o mejnarodnem položaju Francije, ter zlasti pojasnil, stojili Francija na začetku ali na koncu konflikta z Angleško. Destournelles se je zavzemal za pošteno, Francijo in Angleško

zadovoljujočo porazumljenje, da se konča sedanja negotovost, češ, da bi bilo porazumljenje koristno celi Evropi, dočim mora Angleški danes več biti na ohranitvi miru, nego Franciji.

Koservativec Denis Cochin je zavračal očitane angleških državnikov, da tira Francija politiko zbadanja z iglami, Ribot, bivši večkratni minister, pa je, sklicujoč se na Thiersa in Gambetto, na Gladstoneja in Salisburyja, krepko zagovarjal porazumljenje mej Francijo in Angleško, rekši, da Francije ni možno zapeljati v vojno z Angleško, ker želi miru. Ribot je govoril tudi o evropski situaciji in dejal, da vsled alijance mej Rusijo in mej Francijo ni več tako napeta, kakor je bila, in da vsled približanja Avstrije k Rusiji in Italije k Franciji trozveza že davno ni več to, kar je bila nekdaj.

Končno je govoril minister zunanjih del, Delcassé ter povedal v velikih potezah živo sliko vse francoske zunanje politike. Omenjal je ulogo, katero je igrala francoska republika v špansko-ameriški vojski, rekši, da je Francija s svojim postopanjem dosegla velik moralen uspeh. Povedal je, da je bila Francija prva država, ki se je odzvala pozivu ruskega carja glede razoroženja, pred vsem iz spoštovanja do vladarja velicega naroda, s katerim Francija še nikdar ni bila v tako tesni zvezi, kakor sedaj, dalje pa tudi zategadelj, ker ve, da se ne bo ničesar zahtevalo, kar bi Francijo sedaj ali sploh kdaj ponižalo.

Delcassé je dalje pojasnil, da Francija glede protektorata nad kristijani v Orijentu ni imela nobene škode, in da je s sodelovanjem pri rešitvi kretskega vprašanja znatno pripomogla k ohranitvi evropskega miru.

Minister je opozarjal, da so nesporazumljenja mej velikimi državami neizogibna, ali po njegovih mislih se da vsako iz lepa poravnati. Tudi nesporazumljenje z Angleško. V tem smislu je francoska vlada rešila fašodsko vprašanje.

Francija je bila angleški vladi naznala, da hoče na jugu Sudana izvrševati

tisto delo civilizacije, kakor Angleška na severu, na kar je Angleška odgovorila, da bi vsako tuje utaborenje ob Nilu smatrala za izraz sovražnih naklepov.

Minister je protestoval proti tej teoriji angleške vlade, povdarjajoč, da je bila ekspedicija v Fašodo sklenjena že l. 1893., torej dosti prej, kakor angleška okupacija Sudana. Francija je imela pravico, zasesti pokrajino, katero je bil Egipt zapustil, in je Fašodo samo iz miroljubnosti opustila, ker ni hotela konflikta z Angleško, ki bi bil nesreča za ves svet.

Francija je vedno pripravljena na porazumljenje. V tem pa stoji na straži. Pripravlja se veliki preobrati in vsled tega potrebuje republika modre in previdne politike.

Ministrova izjava je naredila največji utis. Da se manifestuje nje pomen, je zbornica pretrgala sejo.

Pa ta debata ni velevažna samo za Francijo in za Angleško, nego tudi za vse druge države. Pokazala je, da od strani Francije svetovnemu miru ne grozi nevarnost, da je republika miroljubna in pripravljena, se v vseh spornih vprašanjih porazumeti z Angleško prijateljskim potom, pokazala pa je tudi, da se Francija ne boji konflikta z Angleško in da Francija za slučaj vojne ni osamljena, nego da jej je zagotovljena podpora Rusije.

Angleški državniki bodo brez dvoma ta migljaj razumeli, in radi tega je upati, da prestanejo angleška izzivanja, ki so vso Evropo vznemirjala, ako Angleška ne dela naravnost na vojno.

Lahi in vlada.

Na Dunaji, 25. januarja.

Končno so laški poslanci pokazali pravo svojo barvo. Po večdnevni skrivnostni posvetovanjih v svojem klubu in še skrivnostnejših pogajanjih z nemškimi opozicijskimi strankami, zlasti z veleposestniki, so se laški poslanci odločili za opozicijo.

Danes zvečer so razposlali časopisom komunike, v katerem naznanjajo svoj prehod v opozicijo. Ta komuniké se glasi:

„Z ozirom na postopanje vlade napram italijanskemu narodu je italijanski klub sklenil, prestopiti v odkrito opozicijo proti sedanji vladi. Poslanci don Bazzanella, don Brusamolin in dr. Conci so izjavili za svoje osebe, da se jim sedanji trenotek ne zdi primeren, nastopiti pot, katero je dolečil klub, ter hočejo vsled tega v prihodnje pripadati klubu samo kot hospitantje.“

Ako so Lahi menili, da bode njihov sklep uplival kakor bomba, vržena mej vlado in mej desnico, so se močno urezali. Njihova izjava ni naredila prav nobenega utisa, da, oglašajo se uplivni politiki, kateri pravijo, da te izjave sploh ni resno vzeti.

Odkar so se vršile zadnje splošne državnozbornske volitve in so se vsi italijanski poslanci združili v enem samem klubu, igral je ta klub v parlamentu tako žalostno-smešno vlogo, kakor še nikdar nobena parlamentarna frakcija. Zdaj se je ponujal vladi in desnici, zdaj je zopet paktiral z nemško opozicijo. Danes je glasoval z vlado in z desnico, jutri zopet je vladi oponiral in glasoval z nemškimi nacionalc.

Očividno je bilo, da bi Lahi radi zlezli pod vladno odejo, in da za svoje glasove ne zahtevajo drugega plačila, kakor da jim vlada še v naprej prepusti vso Primorsko, in da podpira njihova prizadevanja v tej kronovini.

Vlada je skrbno pazila, da ni dala Lahom nobenega vzroka za pritožbe. Ogibala se je vsemu, kar bi bilo dalo Lahom povoda do pritožb, kaj še, da bi jim bila storila kako krivico. Ali Lahi s tem niso bili zadovoljni. Zahtevali so več, veliko več. Komaj se je pokazalo, da hoče vlada na Primorskem Slovence in Hrvatom biti vsaj nekoliko pravična, že so začeli Lahi divjati prav po vzgledu Nemcev; vsako še tako pravično odredbo proglašajo za njim storjeno krivico.

Že prve dni po zopetnem sestanku

LISTEK.

Volitev.

Spisal Charles Dickens.

(Odlomek iz humorističnega romana: „The Pickwick papers.“)

(Dalje.)

„Da, tam jih zadržujejo, dokler jih bodo rabili — in posledica tega je, da ne moremo do njih, in ako bi tudi mogli, nam ne bi koristilo, ker so jih opijanili in skrbje zato, da se ne streznejo. Vrl človek, ta Fizkinov agent, jako vrl človek.“

Mr. Pickwick je strmel malemu možu v obraz, a ničesar pripomnil. „A mi imamo precej upanja“, je nadaljeval Perker in svoj glas premenil v tiho šepetanje, „včeraj smo imeli malo družbo pričau; 45 žensk, dragi gospod, in vsaki smo pri odhodu podarili zelen solnčnik.“

„Sohnčnik?“ je ponavljal mr. Pickwick.

„Da, dragi gospod, 45 zelenih solnčnikov, vsak velja 6 pencov. Vse žene ljubijo lepote, in učinek solnčnikov je bil velikanaki. S tem smo si pridobili vse njihove soproje in polovice njih bratov. Nogovice, flanela in take stvari ni nič v primeri s tem. To je bila moja ideja, dragi gospod, povsem moja ideja. Naj sedaj solnce sije ali dežuje ali sneži, ne morete

iti dvanajst stopinj po mestu, da ne bi srečali pol ducata zelenih solnčnikov.“

... Krik in ropot drugo jutro je bil grozen. Odkar se je zdanilo, čul si po vsem mestu bobnati, trobentati; ljudi vpiti, konje rezgetati, in semtertje se je oživila scenerija volitvenih priprav, dražestna sprememba je prišla med nje, ko sta se obe stranki spoprijeli.

„Sam“, je rekel mr. Pickwick, ko je njegov sluga vstopil v spalnico, baš ko je završil svojo toaleto, „danes je gotovo vse v mestu živahno?“

„Vse je že na nogah, gospod, naši ljudje se zbirajo pred „mestnim grbom“ in kriče, da so vsi hripavi.“

„Torej so svoji stranki udani z veliko unemo?“ ga je vprašal mr. Pickwick.

„V svojem življenju nisem videl tolikega navdušenja, gospod.“

„In tudi mnogo energije“, je pristavil mr. Pickwick.

„Grozno veliko“, mu je odgovoril Sam. „Svoj živ dan nisem videl, da bi ljudje toliko jedli. Res je čudež, da se ne boje, da bi jih ne razneslo!“

„To je posledica slabo razumljene ljudomilosti tukajšnjih veljakov“, je pripomnil mr. Pickwick.

„Zelo verjetno“, je lakonično odvrnil Sam.

„Menda so poštene, čvrsti ljudje“, je opazil mr. Pickwick, gledajoč skozi okno.

„Čvrsti so še dovolj“, je odgovoril Sam; „jaz in oba natakarka „pri pavu“ sva volilce, ki so bili včeraj tam, dela pod curek iz vodnjaka.“

„Volilce pod curkom iz vodnjaka?“ se je začudil mr. Pickwick.

„No da. Zaspali so tam, kjer so bili obležali. Danes zjutraj pa smo drugega za drugim izvlekli in jih postavili pod curek; sedaj so spet vsi čvrsti in trezni. Odbor nam je plačal za to po jeden šiling od glave.“

„Je li to mogoče?“ je vzkliknil mr. Pickwick ves začuden.

„Moj Bog, kje pa ste krščeni, da vam je to nekaj novega? To še ni nič, prav nič!“

„Prav nič!“ je vzkliknil mr. Pickwick v večji začudenosti.

„Ne, gospod“, mu je odvrnil sluga. „Ko je bila tu zadnja volitev, je nasprotnik dan popreje podkupil točajko „pri mestnem grbu“, da je 14 volilcem, ki so bili ondi in še niso oddali glasu, dala omotično sredstvo v žganje z vodo, in Bog me kaznuj, če niso spali še 12 ur, ko se je že volitev završila. Poskusili so sicer in privlekli jednega, ki je še trdno spal, v dvorano, a tam ga niso hoteli uračunati in tako so ga zopet vlekli nazaj in položili v postelj.“

„Hm, čudne umetnije“, je pripomnil mr. Pickwick, pol zase, pol Samu.

„Ne pol tako čudne, kakor tista zgodba, ki se je jedenkrat pri volitvi prav v tem mestu pripetila mojemu očetu“, je odgovoril Sam.

„Kaka zgodba je bila to?“ je poizvedaval mr. Pickwick.

„Moj oče se je pripeljal sem s kočijo, in ker se je približal čas volitve, ga je najela jedna stranka, da ji pripelje volilce iz Londona. Na predvečer onega dne, ko bi se moral odpeljati ponje, ga pokliče skrivoma odbor nasprotnne stranke, in oče odide s selom, ki ga dovede v veliko sobo, polno gospodov, papirja in peres, tinte in vsega.“

„O, gospod Weller“, ga pozdravi predsednik, „zelo me veseli, da vas vidim! Kako se počutite?“ — „Prav dobro, če dovolite gospod“, mu odgovori, „in upam, da se tudi vi dobro počutite?“ — Prav dobro, hvala, gospod“, odvrne mu oni gospod, prosim sedite, gospod Weller, izvolite sesti.“

Moj stari oče se torej vsede, in on in gospod še nekaj časa zijata. „Kaj me ne poznate več?“ ga vpraša gospod. — „Ne spominjam se tega“, odvrne moj starec. — „A jaz vas poznam“, pravi gospod, „poznal sem vas že, ko ste bili tako mal fantič.“

— „Ne spominjam se vas več“, pravi oče. — „Slab spomin imate, gospod Weller“, pravi gospod. — „I seveda ni najboljši“, odvrne

poslanske zbornice so pripovedovali italijanski poslanci, da začno očitno zpozicijo, in da opuste dosedanje omahovanje. Računali so bržčas, da s to grožnjo preprečijo ustanovitev hrvatske gimnazije v Pazinu. Toda vlada se za te grožnje ni zmenila, nego ostala pri svojem sklepu, in tako se je zgodilo, da so Italijani napovedali vladi očitno opozicijo.

Kako brez pravega povoda se je italijanski klub za ta korak odločil, razvidi se najbolje iz tega, da so tridentinski klerikalni poslanci, uvidevši, da ni prav nobene tehtnega vzroka za opozicijo, izstopili iz kluba, in da mu hočejo odslej pripadati samo še kot hospitantje.

Oficijalna napoved, da prestopijo Italijani v opozicijo, nima drugega pomena, kakor da nam kaže, da Italijani niso mogli vlade spraviti v nasprotje s Slovenci in Hrvati. Nam južnim Slovanom more biti le prav, da so Lahi končno pokazali svojo barvo. Napačno bi bilo misliti, da opusti vlada zdaj proti njim vse obzire, a prostejše bo mogla dihati, in tudi druge desnčarske stranke bodo mogle energičneje podpirati naše zahteve, kakor so jih podpirale doslej, ko so se vedno izgovarjale, da se mora z Italijani računati, ker niso v opoziciji.

V Ljubljani, 26. januarja.

Pred koncem.

Vsa znamenja kažejo, da se bliža konec tudi sedanjemu zasedanju. Spravne konference se bržčas niti vršile ne bodo, kajti zahteve Nemcev, v kolikor se izražajo v listih in po raznih poslancih, so nesprijemljive in za slovanske narode naravnost žaljive. Čehi in Poljaki so torej že jako nestrpni, in vse si želi, da bo konec sedanjemu položaju. Stranke imajo vedne seje, a novega se ne zve nikjer nič. Tudi „Reichswehr“ sodi, da so ure zasedanja štete; morda pa se parlament celo razpusti. To bi bilo seveda na korist nemškim radikalcem.

Zahteve nemških strank.

Opozicijske stranke imajo sedaj posamična posvotovanja glede zahtev, ki naj bi se stavile potem skupno vladi in desnici. Vsaka stranka izvoli najprej svoje zastopnike, ki pridejo na to k skupni konferenci, na kateri se določi skupni program. Originalno izjavo je izdala nemška narodna stranka. Nemške opozicijske stranke naj po tej izjavi smatrajo odpravo jezikovnih naredb za „conditio sine qua non“, in pogajanja se naj vrše edino le zato, da se ohrani „nemška posest“. Drugačnjih pogajanj se stranka sploh ne vdeleži.

Kriza na Ogerskem.

Szell se vrne danes s svojih posestev ter začne s svojimi pogajanjmi. Dočim je občeval Banffy doslej vedno le s posredovanjem liberalnih disidentov z opozicijonci, more občeovati Szell neposredno sam z opozicijskimi strankami. Listi poročajo, da ni Szell določen za naslednika Banffyja, nego sedanjí honvedski minister, fcm. baron Fejervary. Vlada je sporočila trem načelnikom disidentov, da zahteva pred vsem troje provizorij, zakon glede rekrutov in revizijo opravnika še pod tem ministerstvom. Opozicija odgovori še danes.

mu moj stavec. — Misli sem si to“, pravi gospod ter natoči vina, in sedaj pričetna govoriti, in oni mu tako prijazno pripoveduje, da postane oče prav židane volje, in slednjič mu potisnejo 20 funtni bankovec v roko. „Česta je zelo slaba od tu do Londona“, pravi gospod. — „Semtertje je slaba dovolj“, pravi moj stavec. — „Mislim, da posebno ob kanalu“, reče gospod. — „Zelo slaba je tam“, odvrne moj stavec. In nato prične gospod in mu pravi: „Čujte gospod Weller, vi ste imeniten voznik, kakor vsi vemo, in lahko napravite s konji, kar hočete. Mi vsi vas visoko spoštujemo; torej ako bi se vam primerila mala nesreča, ko vozite volilce sem, in bi jih morda vrgli v kanal, ne da bi jih sicer poškodovali, je to vaše“, mu pravi. — „Gospoda, jako ste dobrotljivi“, pravi moj stavec, „jaz hočem še jeden kozarec izpiti na vaše zdravje“, pravi in tudi stori, spravi denar, se prikloni in odide. „Ali verujete, gospod“, nadaljuje Sam, svojega gospodarja z neizrečno nesramnostjo pogledujoč, „da je oče oni dan, ko je vozil volilce, res prav na tistem mestu prevrnil, tako, da so vsi potniki popadali v kanal?“ (Dalje prih.)

Proti jezuitom.

V hrvatskem saboru je govoril Srb, posl. Štefan Popović o ženskih učiteljicah v Karlovcu, Pakracu in v Zagrebu. Zagrebško žensko učiteljstvo je v rokah usmiljenk in jezuitov, in govornik je odločno trdil, da sta odgoja in pouk na tej pripravnici do cela napačna. Rajši si dam oči iztakniti, kakor da bi žalil verska čustva tega ali onega, toda vedno bom trdil, da so jezuiti škodljivi narodu. Jezuiti so povsod nesreča za ljudstvo, ker je fanatizirajo in ohranjajo v duševni temi. Popovićev govor je izzval velik odpor.

Srbija.

Zasedanje srbske skupščine se je svečanostno zaključilo. V prestolnem govoru se povdarja, da je strankarski boj v deželi odpravljen (!) ter da je vlada v zvezi s skupščino poskrbela za red in pomnožitev glede financ. Tudi za narodno gospodarstvo se je mnogo storilo. Železniška zveza z Rumunijo bode dvignila srbsko trgovino, tudi za armado se je mnogo dobrega ukrenilo. Kralj gleda mirno v bodočnost.

Razoroževalna konferenca.

Okrožnica ruskega zunanjega ministra, grofa Muravjeva, je narode razveselila, hkratu pa nemilo iznenadila. Pričakovalo se je splošno, da se z razposlanim programom takoj tudi skličejo na konferenco zastopniki držav. Sedaj pa se je pokazalo, da je do take konference še daleč. Predloženi program ima namreč šele ta namen, da izzove mejsebojno razpravljanje mej državami o tem, ali bi bila umestna konferenca, ki bi se bavila z načinom in sredstvi, s katerimi se bi omejilo naraščajoče oboroževanje. Šele če se vlasti združijo za to, da se taka konferenca skliče, potem šele se začne pogajanja glede programa te konference. Ako se vlasti za tak program zjedinijo, potem se bo konferenca vršila, sicer pa ne. Razoroževalna konferenca visi torej še visoko v zraku, in tudi največjim optimistom se množe vedno hitrejši dvomi, ali bo imela taka konferenca sploh kak uspeh.

Dopisi.

Z Goriškega, 23. januarja. „Soča“

pravi, da je vse „branje“ ne odpravi od narodnega dela, in da je vsi napadi ne utrudijo. Naj ve, da smo i mi taki. Ve pa naj tudi, da tudi nam ne ugajajo besede „cepci, tepci, rogovileži itd. itd.“ Če kdo ne more prenesti besede „burja“, zakaj pa bi mi prenašali očitne psovke? Ve naj „Soča“, da na vsak napad dobi primeren odgovor. Klin s klinom! — Tudi 6. številka „Soče“ mora končati svoj članek z breami na učiteljstvo in na „Slovenski Narod“. Na vsak način hoče imeti nekaj slepih mej učiteljstvom, katerim bi „Soča“ rada odpirala oči. Toda s „Sočo“ tega ne bo doseči. Stvarno seve „Soča“ noče odgovarjati na kak dopis v „Narodu“, zato ker ne more, temveč s strašnim vriščem in hruščem skrupca „odgovor“, ki je vse kaj drugega nego odgovor ter podpiše zdolaj A G., češ, glej me ljubi slovenski rod, kak mučenik sem! Stavimo, da v jedni prihodnji številki bo „Soča“ zopet „ščipala“ učiteljstvo in ponavljala staro natolcevanje, kakor da smo hoteli pomoriti naše poslance. Nadalje bo v kratkem spet trdila „Soča“, da je vse učiteljstvo za njo, in da je ona glavna dobrotnica njegova. To pravi in dela prav tako, kakor veter in voda na jezu! Sicer pa karavana le ide, če tudi kdo laja. — „Srečen, kdor veruje“, smo vzkliknili, ko smo čitali v „Soči“, da se ji je število naročnikov izmed učiteljstva — celo povečalo. Kdor zna „farbati“, prav po židovski farbat, ta pa zna! Taka trditev se nam zdi tako debela, da ne moremo drugače, nego spraviti resnico na dan. Poizvedovali smo, a prišli smo do nasprotnih resnic, kakor jo trdi „Soča“. Znano nam je, da vsaj nekateri učitelj-naročniki (prav veliko jih sicer ni bilo, ker so nekateri že prej jo bili opustili), so jo vrnili z novim letom; a da bi jo bil kdo znova naročil, nismo mogli dognati. V tem slučaju pa bi si bili dotičniki, katerih menda ni, podpisali tako spričevalo uboštva, vsled katerega ne bi trebal našim poslancem niti s prstom ganiti za izboljšanje učiteljskih plač, ampak bi prav storili, ako bi ravnali po vzgledu tistih svetovalcev, kateri bi kaznovali učiteljstvo še z znižanjem nizkih plač. Ponavljamo: srečen, kdor veruje! V kratkem času pa bomo v polo-

žaju, da objavimo imena vseh učiteljev-naročnikov „Soče“, da bode svet vedel, kako je z resnico.

Učitelj.

Opomba uredništva. Dopis priobčujemo, kakor nam je došel. Lani in letos smo iz istega peresa priobčili že več dopisov, ki so pri „Soči“ vzbudili mnogo hrupa. Bomo videli, kaj poreče „Soča“ k temu.

S Štajerskega, 25. januarja. „Potopnik“ prijavlja naslednji oklic učiteljstvu slovenskega Štajerja: V letošnjem spomladnem zasedanju deželnega zbora štajerskega predloži deželni odbor poslancem predlog o regulaciji učiteljskih plač. Slovensko učiteljstvo ne ve do danes ničesar določenega, katero stališče mislijo k temu predlogu zavzeti naši poslanci. Mnogi tovariši trde celo, da se slovenski deželni poslanci z ozirom na večino svojih volilcev ne bodo posebno potegovali za pobojšanje naših plač, kar je skoro nevrjetno; kajti voditi jih mora prepričanje, da kar priznajo nam, mora le zopet narodu koristiti, za katerega živimo in delamo vse življenje. Mej nami so se že večkrat slišale pritožbe, da slovenski poslanci ne zahajajo k učiteljskim zborovanjem; to očitje je naravnost brez podlage in se da s sledečim jednim stavkom ovreči: „Saj jih še nikoli povabili nismo!“ Zborovanja naših društev in glavna zborovanja „Zaveze“ niso še imela nikdar na dnevnem redu n. pr. vprašanja: „Česa zahteva slovensko učiteljstvo od poslancev? itd.“, torej tudi niso bili dolžni se vdeležiti naših zborovanj, v katerih so se obravnavale le zgolj šolske in stanovske zadeve, uprav tako kakor se oni in mi ne vdeležujemo zborovanj drugih stanov.

Da torej pridemo do jasnega in da pokažemo smisel za svojo socijalno reformo, predlagam cenjenemu slovenskemu učiteljstvu sklicati se pred zasedanjem deželnega zbora v drugi polovici februarja oziroma začetkom marca t. l. velik shod slovensko štajerskega učiteljstva na pr. v Celje (kjer bivata dva deželna poslanca), h kateremu povabimo vse slovenske deželne poslance iz sledečih razlogov:

1. Da se jim predstavimo kot važni činitelji narodove kulture.
 2. Da stopimo kot taki z zastopniki svojega naroda v deželnem zboru v neobhodno potrebno dotiko.
 3. Da jim narišemo razvoj učiteljskega stanu do današnjega časa in da jim očitamo naše neugodne gmotne razmere, t. j. našega vzvišenega poklica nedostojno plačo.
 4. Da jim načrtamo svoje delovanje v šoli in zunaj šole ter vpliv šolske vzgoje in pouka na ljudstvo in vpliv našega izvenšolskega delovanja na njega.
 4. Da pojasnimo njim in davkoplačevalcem, da je za učiteljstvo in šolo izdani denar prava narodova na obresti naložena glavica, veliko večje vrednosti nego ogromne svote, katere požro topovi in puške, ne da bi imel narod za to večjo korist.
 6. Da vzbudimo v njih in v javnosti večjo zanimanje za naš stan. Doslej niso imeli v izvrševanju svojega zasebnega poklica kot odvetniki itd. niti časa niti poudara premišljevatí važnost učiteljskega stanu, dajmo jim torej k temu povoda in priložnosti.
 7. Da slišimo iz njihovih ust mnenje o nas, in da se prepričamo na katero stališče se nameravajo v deželnem zboru postaviti, oziroma da razorožimo one, ki ne nehajo trditi, da se naši poslanci za slovensko učiteljstvo ne brigajo. Bomo torej videli! Clara pacta, boni amici!
 8. Da jim naznamimo, česa zahtevamo za svojo naporno in kulturno delo od njih in od naroda.
 9. Da damo tudi njim priložnost nam priobčiti, česa zahtevajo oni v imenu naroda od nas.
 10. Da proglasimo solidarnost z vsemi stanov, ki delujejo za naše ljudstvo.
- Tak shod more le koristiti naši organizaciji, veljavi in vplivu, in poslanci se ga bodo na podlagi posebnih vabil izvestno vdeležili; kajti smatrati nas morajo za svoje volilce in zaupljen činitelji naroda, s katerim je treba računati.
- Drage tovaršice in tovariši! Dne 2. svečana t. l. zboruje učiteljsko društvo za celjski in laški okraj, kjer se oglasim za mnenje učiteljstva teh dveh okrajev. Blagovoli se torej tudi iz sosednjih okrajev z mnogobrojno vdeležbo zanimati za to vprašanje. Kdor se pa omenjenega dne, osobito tovaršice in tovariši iz oddaljenih

okrajev celega slovenskega Štajerja, ne more vdeležiti društvenega zborovanja v Celju, naj mi blagovoli do 1. februarja t. l. pisмено nannaniti svoje čestno mnenje. Od Vaših ustenih in pisanih izjav bode potem odvisna sklicanje naslednjega shoda v smislu § 2. statuta o pravnih shodov z dne 15. novembra 1867. L. št. zak. št. 135.

Naprej za svojo stanovsko organizacijo v lastno in narodovo korist!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. januarja.

„Vaterland“ je priobčil jako previdno sestavljen odgovor na naš članek, kateri smo mu posvetili povodom napada na dr. Ferjančiča. V tem članku je pisec previdno zamolčal vse, kar smo bili povedali o brez-pomembnosti klerikalne stranke na Kranjskem pač pa mej vrstami in tudi direktno ponovil svoje prve napade. Dobro nam je znano, od kod izhajajo ti dopisi in znano nam je tudi, da je vodstvo klerikalne stranke z njimi v zvezi. Naše mnenje je bilo vedno, da naj peremo svoje umazano perilo doma, in da ga ni treba razkazovati vsemu svetu. Klerikalna stranka pa je drugega mnenja. Dočim mi nismo nikdar iskali zvez z nemškimi listi, da bi v njih izpodbijali klerikalcem veljavo ter tako od zunaj uplivali proti njim, delajo to klerikalci že leta in leta v „Vaterlandu“, kjer se predstavljajo kot veliki konservativci in grde na vse možne načine narodno stranko ter podkopavajo sistematično veljavo naših mož. Tega za klerikalce skrajno sramotnega počenjanja smo se naveličali, in če mu ne bo konec, odbijali bomo klin s klinom in poskrbeli, da se bode najširša javnost vsestransko informovala o klerikalni stranki in o njenih čutih, ki so s prav malimi izjemami sami čisti značaji in tako čistih rok, da nekateri niti rokavic ne smejo sleči, kadar pridejo mej dostojne ljudi.

— Za prihodnje volitve v goriški deželni zbor. Z Goriškega se nam piše: Za slučaj, da bi bil deželni zbor razpuščen, in razpisane nove volitve, se že delajo predpriprave. Glavna parola izhaja iz Gorice in se glasi: Proti učiteljstvu se mora zmagati — s pomočjo duhovščine. To je treba združiti proti pravični zahtevi učiteljstva za materialno izboljšanje. S kanoni se hoče streljati na vrbce, ki čivkajo, išoč trohico kruha. To bode zmaga, s katero se bode lahko ponašati in s katero bode rešena naša deželica vseh nepravil, vseh nezgod, vsega uboštva. Dolgo vrsto let so slovenski poslanci reševali slovenski narod in slovenski del dežele s slepim robotanjem premetenim Lahom. Ko so jo na ta način popolnoma zavozili, krenilo se je na nasprotno pot. Poskušalo se je hkratu popraviti vse hibe in vse zamude. Misli se je, da so Lahi taki, kakoršni so bili naši, da jim bodo dali kar na lep način radi ljubega miru suknjo in škornje. Ker se to ni zgodilo, nastopili so pot abstinence, katere so se zdaj oprijeli Lahi. In tako gre čas naprej, a dežela zaostaja. Naše razmere so sad naše politike. Zakaj pa prihaja na površje nova taktika: volitve naj se vrše v znamenju zmage nad pravično zahtevo učiteljev. Bog blagoslovi tako plemenito delo!

— Dr. Pavel Samassa, sin ljubljanskega zvonarja, doslej profesor na vseučilišču v Heidelbergu, je obesil profesuro na klin in postal žurnalist. Še tekom letošnjega leta prevzame uredništvo monakovskega dnevnika „Münchner Neueste Nachrichten“. Nemški listi hvalijo dra. Samassa, da je jeden najdelavnejših členov pangermanskega društva „Alldeutscher Verband“. Pričakovati smemo torej, da bodo „Münchner Neueste Nachrichten“ v prihodnje še krepkeje podajale Slovence kakor doslej.

— Iz Radeč pri Zidanem mostu se nam piše: „Slovenec“ in njegov zaveznik „Slov. List“ prinesla sta lažljivo poročilo o zadnjih obč. volitvah. Da morajo ti katoliški duhovniki vedno lagati, kadar usta odpro! Oba rečena lista sta trdila, da so tukajšnji narodnjaki sramotno odkorakali z županom Juvancičem vred z voliči. To je laž, ker nobenega narodnjaka ni bilo na voliču in nobeden volil ni. Zmagala je res klerikalna stranka, ki hoče zdaj nekoga vinskega bratca posaditi na županski stol, najbrž ker se jej mudi, da bi hitro dogospodarila.

— Slovensko gledališče. Jutri v pater, se bopela tretjič opera „Lohengrin“ ob nekoliko znižanih cenah.

— Narodna čitalnica v Ljubljani. Kakor smo že poročali, bode prva plesna zabava v soboto, dne 28. t. m. — Sodeč po jako živem vsestranskem zanimanju pričakovati je prav prijetne zabave. — Ker se je od več strani izrazila želja, naj se priredi prvi ples v mali dvorani „Narodnega doma“, ustregel bode odbor tej želji.

— „Zagorski Sokol“ priredi v nedeljo, dne 5. svečana t. l. veselico s petjem in plesom v prostorih gosp. Pavla Weinbergerja. Vstopnina za osebo 30 kr., za rodbino 1 krono. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Zavarovalnica proti nezgodam v Trstu, h kateri spadajo Kranjska, vse Primorje in Dalmacija, in v kateri je večinoma slovenski kapital naložen v delavskih hišicah v Trstu, ne mara slovenskim društvom dopisovati v slovenskem jeziku. Tržaškim slovenskim delavskim društvom je doslej dopisovala v italijanskem jeziku, a ker so se ta društva pritožila ter zahtevala slovenskih prijav in dopisov, se je vodstvo predrznilo skleniti, da društvom sploh ne bo več dopisovalo. To je vendar od sile. Ker vlada ničesar ne stori, da v tem, na pol ces. kr. zavodu zagotovi normalne razmere, bi bil pač že čas, da se začno za ta zavod zanimati vsaj poslanci pete kurije.

— Ptujška gimnazija. Naučno ministerstvo je tudi petemu razredu ptujške deželne gimnazije priznalo pravico javnosti.

— Narodna čitalnica v Ptuiju priredi v soboto dne 28. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ „društven večer“ s petjem in plesom. Začetek ob polu 8. uri zvečer.

— Ormoška čitalnica priredi v svojih prostorih dne 8. februarja t. l. plesni venček. — Kostumi dobro došli. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 krono, za obitelj 2 kroni.

— Stekel človek. V Trstu se je zgodila grozna nesreča. Pred nekaj dnevi je bil neki pes ugriznil dva moška, mej njima 32letnega natakara, Jožefa Marve. Omenjenega psa so nekaj dni kasneje ustrelili in pokazalo se je, da je bil stekel. Marve se za lahko prasko, katero mu je bil pes povzročil, ni zmenil. V torek so se pri Marvetu pojavili prvi znaki melanholije in blaznosti. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so takoj spoznali, da moža ni rešiti. Marve je hitro po prihodu stekel in po nepopisnih bolečinah in po groznem divjanju umrl. Trst je seveda vled tega ves razburjen.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenki izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15. do 22. januarja kaže, da je bilo novorojencev 30 (= 44,55 ‰), umrlih 11 (= 16,34 ‰), mej njimi sta umrli za jetiko 2, vsled mrtvouda 1, vled nezgode 1, za različnimi boleznimi 7. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 45,4 ‰) iz zavodov 7 (= 63,6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za vratico 3, za varicello 1 oseba.

* Prepovedan red. Kralj Jurij grški je dal angleškemu admiralu Noelu za njegove zasluge na Kreti grški veliki križ. Toda angleška vlada je Noelu prepovedala nositi ta red. Angleška kraljica je že večkrat prepovedala nositi tuje rede.

* Nikar ne delajte več pesmij! V zapuščini nemškega pesnika Em. Geibla so našli sledeče pismo: Gospodu pesniku Emanuelu Geiblu, tu, Kuhberg šte. 15. — V Lübecku 11. februarja 1882. Velečeni gospod Geibel! Danes smo se naučili do konca Vašo pesem „Frühlingshoffnung!“ Pred 8 dnevi jih je moral pet ostati v šoli, ker je niso znali, in danes sta jo dobila celo dva s palico, ker je še nista znala. Na to gotovo niste mislili, ko ste delali pesem? Vaše pesmi so še kratke, najdaljše dela Schiller, a ta je v I. razredu. Učitelj pravi, da je Vaša pesem zelo lepa; toda mnogo je lepih pesmij in učiti se moramo na pamet vseh. Zato Vas prosim: nikar ne delajte več pesmij! Vojn je tudi čim dalje več in učiti se moramo vse bitke na pamet. Zemljepisje nam je prijetnejše, saj gledamo lahko v karto, le pesmi in bitke nam delajo veliko preglavico. In vsak pesnik ima še svoj životopis in letnico smrti! Pri Vas se nam seveda še ni treba učiti te letnice, in želimo Vam, da bi še dolgo živeli. Zivelesposlovanjem in po naročilu tovarišev Karl Beckmann, II. razred, Gröpelgrube šte. 27,

* Atentat v samostanu. V Keckzemetu imajo samostan pijaristov. Predvečrajšnim je prišlo v samostan mlado dekle, Eliza Szeletzki, ter streljalo na nekega klerika. Zadel ga je v desno lice, in krogla mu je razbila čeljusti. Dekle je bežalo nato v samostansko cerkev in na prižnico. Ko so jo hoteli ondi prijeti, je skočila par metrov globoko na tlakana tla, ne da bi se bila poškodovala. Tam so jo šele zgrabili ter izročili drž. pravdnistvu.

* Zver. V Znojmu se je vršila te dni poročna obravnava proti 45letnemu dninarju Antonu Scheiberju, ker je s sekuro umoril svojo ženo, ter imel njeno truplo 3 tedne skrito v svoji postelji pod slaminjačo, na kateri je spal. Smrad v hiši je bil tolik, da so sosedje vlomili vrata in našli Scheiberja ležečega na postelji. Scheiber je dobil 20 let ječe.

* Župnik se ustrelil. Iz Lvova poročajo da se je v Lopatynu pri Brodyju župnik Bronislav Markovski, ki se je udeležil leta 1863. poljske ustaje, iz neznanega vzroka ustrelil.

* Družbo ponarejalcev bankovcev so zalotili v Szegedinu. Poleg kmeta Lasslo-Kissa sta bila ponarejalca občinski svetnik Bozso, učitelj Paragi in dva veleposestnika. Imeli so celo tiskarno za bankovce.

* Spati ni mogel. V Newyorku je umrl večkratni milijonar John Bain, ki ni mogel 16 let nič več spati. Vsa zdravila mu niso pomagala. Neki prijatelj mu je svetoval, naj se vozi z železnico, češ v vagonu bo lahko spal. Bain se je vozaril več let od Newyorka do Chicaga in nazaj, toda brezuspešno — spati ni mogel. Bain je nato telovadil, jezdil, veslal, se boksar, zastoj. Hodil je mnogo v gledališče, da bi vsaj tam zaspal, toda zaman. Le mej igralci na bilardu je včasih malo zadrimal. Bain je umrl. Škoda, da ga ni kdo opozoril na avstrijski parlament! Mej imenskimi glasovanji, ko se čitajo več ur zapored imena poslancev, bi bil gotovo zaspal!

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ 1898. (Dalje.) Najdaljši spis, ki se je raztezal po vseh številkah, bil je: Potovanje okoli sveta, črtice iz dnevnika slovenskega pomorskega častnika. Prav zanimivo in v lepem jeziku pisatelj popisuje potovanje na ladiji „Dunav“, najpoprej življenje na brodu pred odhodom, potem slovo od domačega pristanišča in odhod. Na to opisuje službeno in zasebno življenje na brodu, jadranje po Jadranskem morju, Mesinskem zalivu v Gibraltar. Ko je opisal Gibraltar, vodi nas v Tanger na Marokansko. Zanimivo je zasledovati življenje v tem afričanskem mestu. Od Tangerja odplula je ladja v Atlantski ocean, kjer so imeli mornarji prestati silen vihar. Zglasili so se na otoku Tenerifi ter od tod odjadrili v francoski Senegal. Pisatelj narisal nam je precej natančno prebivalce senegalske, njih šege in navade, ozira pa se tudi na prirodu in posebno na rastlinstvo. Ravno tako vestno nam je tudi zabeležil svoje opazke v mestu Freetown. Iz tega mesta podal se je v zamorsko vas Yongro. Na to nam predločuje praznovanje sv. Barbare in pa dan splošnega svetnika mornarjev, sv. Miklavža. Preobširno bi bilo poročati natančneje vse, kar je doživel pisatelj na svojem potovanju, omeniti hočemo le, da je ladja plula iz mesta Cap Coast Castle proti Kamerunu, katero mesto in okolica je prav obširno popisano, čez polutnik proti Ameriki. Zanimiv je popis običaja, ki se vrši na ladji nad vse slovesno ob prehodu čez polutnik. V braziljskem mestu Bahija so se mornarji prav dobro imeli. Pisatelj pravi: „Prijetnejše se nam je zdelo plesati po krovu z lepimi Braziljankami, nego pa da bi plesal brod z nami čez mogočno morskovo valovje.“ Zopet vihar — potem mesto Capetown v Južni Afriki — lov v notranji deželi — razne veselice — zahodni indijski otoki — Se-verna Amerika — Novi Jork — Azorski otoki — Lizbona — borba z biki — in Pulj. Črtice iz Boke Kotorske. Pisal I. Macher. Pisatelj bil je nekaj let profesor v Kotoru. Pozna dobro kraj in ljudstvo, zato je pa tudi prvo kakor drugo prav temeljito opisal. Zanimivi so običaji in šege Bokljev. Iz peresa znanega turističnega pisatelja Fran Kocheke je v letniku 1898 več spisov. Iz Luč na Ojstrico, natančen popis potov na Ojstrico — Na Olševo — pisatelj popisuje, kako je hodil

na Olševo v Savinskih planinah. — Otvoritev gornjegrajske koče na Menini planini. Slovesna blagoslovitev jubilejne kapele sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico. — Načelnik „Slov. plan. društva“, Fr. Orožen, je v spisu „Golte“ raztolmačil pomen besede Golte — planine pri Mozirju. (Konec prih.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Praga 26. januarja. „Narodni Listy“ poročajo, da bo imela poslanska zbornica samo še tri seje, potem se zasedanje preloži. Počitnice pa bodo le kratke, in se snide državni zbor prej, nego se misli.

Parlamentarna komisija desnice.

Dunaj 26. januarja. Sinoči je imela parlamentarna komisija desnice plenarno sejo, katere se je udeležilo tudi zbornično predsedstvo. Izdan je bil komunike, kateri pravi, da je Jaworski poročal o posvetovanjih izvrševalnega odbora desnice z vlado, na kar se je razvila živahna razprava o položaju, katera se bo še nadaljevala. Razpravljalo se je zlasti o vprašanju sprave mej Čehi in Nemci. Engel, Kramáf, Pacak in princ Schwarzenberg so odločno odbijali dolžitev nemških listov, da Čehi nečejo sprave in so pojasnjevali, da je češki narod že opetovano dokazal, da želi sporazumljenja, seveda na podlagi ravnopravnosti.

Dunaj 26. januarja. Poročila raznih listov, da so v sinočni seji parlamentarne komisije tudi nemški klerikalci in zastopniki Jugoslovanov posegli v razpravo, je neosnovano, pač pa je istina, da zahtevajo Slovenci in Hrvatje brezpogojno, da mora biti sprava splošna, ne samo jednostranska, sklenjena mej Čehi in Nemci.

Dunaj 26. januarja. Prihodnja seja parlamentarne komisije desnice bo v torek.

Praga 26. januarja. „Politik“ javlja, da se je v sinočni seji parlamentarne komisije pokazala popolna solidarnost desnice, in da se je izrekla želja, naj se prihodnje seje udeleži tudi grof Thun.

Izjava nemških klerikalcev.

Dunaj 26. januarja. Klub nemških klerikalcev je včeraj dognal razpravo o položaju in sklenil naslednjo resolucijo: 1. Klub izreka svoje globoko obžalovanje in obsoja najostreje izraze in demonstracije, katere žalijo verska čutila katoličanov. (To je naperjeno proti gibanju „Los von Rom“ in proti Husovemu spomeniku). 2. Klub obžaluje dogodbu v parlamentu, vsled katerih že dve leti ni mogoče ničesar delati, in kar utegne omajati gospodarsko podlago države. Sprava se more samo po sporazumljenju mej nasprotnojučimi si narodi doseči. Klub je pripravljen podpirati z vso odločnostjo vsako akcijo, ki meri na to, da se uredi in zagotove narodne pravice državljanov potom zakonodajstva na podlagi ravnopravnosti, in smatra to za svojo poglavitno nalogo v desnici.

Posvetovanja nemških strank.

Dunaj 26. januarja. Danes ob 11. uri dopoldne so se sešli zastopniki nemških strank na posvetovanje glede določitve skupnega nemškega narodno-političnega programa. Veleposestniki so odposlali vso svojo 7 mož broječo parlamentarno komisijo na to posvetovanje, antisemite zastopajo Lueger, princ Liechtenstein in Jax. Najprej se bode vršila generalna debata, potem pa se izvoli poseben pododsek, kateremu se naroči, naj izdela načrt programu.

Grajanj poslanci.

Dunaj 26. januarja. Predsedstvo češkega kluba je vsem členom, ki izostajajo od plenarnih in odsekovih sej, izreklo najostrejšo grajo in jim zagrozilo, da razglasi njihova imena, ako ne bodo redno izvrševali svojih dolžnostij.

Ogerska kriza.

Budimpešta 26. januarja. Sinoči je imel ministerski svet sejo, v kateri je določil točke ultimatum, katere predloži opoziciji.

Budimpešta 26. januarja. Szell se je danes vrnil v Pešto in se je posvetoval najprej z Banffijem, Lukacsem in Fervaryjem, potem pa z voditelji opozicije.

Budimpešta 26. januarja. Poroča se, da opozicija neče opustiti obstrukcije, dokler ni Banffy odstopil.

Budimpešta 26. januarja. Vladni „Nemzet“ prijavlja strasten članek proti

grofu Albertu Aponyju, katerega dolži, da je on kriv vse upornosti opozicije.

Budimpešta 26. januarja. Narodna stranka in ljudska stranka sta pripravljene vzprejeti vse pogoje, katere je vlada formulirala, samo neodvisna stranka neče Banffyju prav nobene predloge votirati. Sodi se, da se Szellu posreči pregovoriti neodvisno stranko, da odneha.

Kreta.

Carigrad 26. januarja. Princ Jurij je določil volitve za narodno skupščino na dan 15. februarja. Vrnivši se iz Retymna se je princ Jurij brzojavno zahvalil carju Nikolaju, da je ruska posadka v tem okraju vzdrževala red in mir. Car je jako prijazno odgovoril.

Španska.

Madrid 26. januarja. Agende razpuščenega ministerstva kolonij je prevzel vojni minister, kateri je dobil nalog, naj kubanski vojski izplača na plačah dolžnih 40 milijonov peset.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

V teh treh letih je ona na sebi doživela čudno premembo. Kako po vsem drugačne občutke je gojila danes za moža, katerega dhljeje je zdaj poslušala, nego takrat, ko ga je jela spoznavati. Takrat ji je bil všeč, a danes je visela s celim srcem na njem. Prišel je bil k njim v hišo kot asistent slavnega zdravnika, ki je zdravil umirajočo mater. Roza je bila tedaj ravno osemnajsto leto dovršila. Njena starejša sestra je bila na ženitovanjskem popotovanju v Italiji. Štefanija je bila še otrok. Tako se je čutila Roza še bolj osamelu, ker je njen oče iskal tolažbe v marljivi izpolnitvi svojih sodniških dolžnostij. Ko je potem sama pod nasledki žalostnih dogodkov in razburjenosti zbolela, jo je zdravil dr. Forst. Spoznala je kmalo, da ga je nevesela mladost tako rano razvila in resnega naredila; bolj, kakor je bilo drugače v njegovi navadi, se je zanimal in skrbel za mlado dekle, ki je sredi domačega kroga stala sama — sama, kakor je on vedno stal. In ta jednaki čuti jih je skupaj spravljal. K temu je prišlo, da ga je oče prav rad imel, ker je menil v njem spoznati neko sorodno svojstvo, stanovitno, zvesto izpolnjevanje dolžnostij. Nade mladega zdravnika so bile zelo ugodne. Ni se ustrašil truda, napraviti drugi državni izpit na Nizozemskem; prvič je bil promoviran v svoji domovini. Že s tem je pozornost vzbujal v takih krogih, ki so mu lahko pomagali; in res ga je v kratkem času neki slavn zdravniki imenoval svojim asistentom. S tem je bil tudi po unanem za ravatelja deželne sodnije vsak pomislek odstranjen in premagan, in z veseljem je pozdravil vrlega, mladega moža kot svojega zeta.

Še je novoporočenca komaj kaj drugega vezalo nego vnanja strast. Šele v zakonu je spoznala Roza blagi, čisti in stanovitni značaj svojega moža. Videla je v njem, od katerega je vedela, da je v najskromnejših razmerah vzgojen, svetel vzgled možato-resnega prizadevanja. In polagoma vglobilo se je to odkritosrčno priznanje njegove vrednosti v vedno gorkeje čuvstvo. Danes ga je ljubila, kakor je le kdaj žena ljubila svojega moža. In vendar je bilo v tem zakonu nekaj, česar Roza ni smela premišljevali, in kar se ji je vendar le večkrat v misli vrinilo. Henrik je pisal in sprejemal pisma, katerih vsebino ni mogla izvedeti. Obiskovali so ga ljudje, ki niso prišli k zdravniku, in katere ni seznanil s svojo ženo. Morda so bili sorodniki in prijatelji njegove mladosti — gotovo ljudje, katerih se je sramoval. Ker, toliko je bilo jasno, ne le v revščini je vzrastel, ampak tudi v razmerah, od katerih ni maral govoriti. Stokrat je že poskušala ga pripraviti, da o tem spregovori, stokrat je začela sama o otročjih letih pripovedovati, z upom, vzbuditi prej ali slej tudi njemu ljube, drage spomine. A vedno je take razgovore pretrgal z očitno naglico in boječnostjo. Bila je v njegovi preteklosti doba, na katero se ni maral spominjati in katere senca mu je vendar zatemnjevala solnčno sedanjost. Zategadelj je bila prva misel Rozine, da mora Henrikova današnja slabost biti v kaki zvezi z onim strašilom preteklosti. (Dalje prih.)

Darila.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce v Gradcu so izza zadnjega izkaza doposlali podpore tile gospodje: G. dr. Anton Rogina, ces. kr. sodni pristav v Novem mestu, nabrano vsoto 13 gld., katero so darovali: g. Blaž Dolinšek, ces. kr. sodni tajnik 6 gld.; g. Josip Ogoreutz, trgovec 1 gld.; g. Robert Ogoreutz, stud. jur. 1 gold.; g. dr. Anton Rogina, ces. kr. sodni pristav 5 gold. — Dalje so darovali: G. Francisek Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v pokouju v Gradcu 3 gld.; neimenovan Čeh v Gradcu (po g. cand. med. Oražmu) 5 gld.; g. Anton Trevn, trgovec v Jesenicah na Gorenjskem 5 gld.; g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah 5 gld.; g. Rajko Perusek, ces. kr. gimn. profesor v Ljubljani 5 gld.; gosp. Francisek Zelezinger, c. kr. gimn. profesor v Gradcu 5 gld.; g. Francisek Stifter, profesor v Kalugi (po g. Drag. Hribarju v Celju) 2 gld. 50 kr.; g. Ivan Murnik, ces. svetovalec, deželni poslanec itd. v Ljubljani 5 gld.; g. Anton Svetina, c. kr. notar v Plibergu 5 gld.; g. dr. Ivan Dečko, deželni poslanec in odvetnik v Celju 10 gld.; g. Francisek Vadnjal, nam. gimn. učitelj v Novem mestu, v Ljubljani nabrano vsoto 7 gld.; g. Jakob Hren, dež. više sodnije svetovalec v pokouju v Gradcu 5 gld.; g. dr. Gregorij Krek, c. kr. vseučiliški profesor v Gradcu 9 gld. 40 kr. Vsem gg. darovalcem izreka odbor najsrčnejšo zahvalo ter prosi nadaljnjih prispevkov, kateri naj se pošiljajo društvenemu blagajniku, g. gimn. prof. Francisku Zelezingerju v Gradcu (Zinzendorfsstrasse 32).

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 skatljici. 5 (59—1)

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 51. Dr. pr. 913.

V petek, dne 27. januarja 1899.
Nova opera! Tretjikrat: Nova opera!
Lohengrin.

Velika romantična opera v 3 dejanjih. Besede in glasbo zložil Rikard Wagner. Poslovenil M. Markič. Kapelnik g. H. Benisek. Vprizori režiser g. J. Noll.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7.30. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

V nedeljo, dne 29. januarja: „Revček Andrejček“.

Iz uradnega lista:

Izvršne ali eksekutivne dražbe:

Maksa Vidriha zemljišče vlož. št. 261 kat. obč. Goče, cenjeno 100 gld., dne 28. januarja v Vipavi.

Jakoba Kovačiča zemljišče vlož. št. 5 kat. obč. Kremenec, cenjeno 2030 gld., dne 30. januarja v Cerknici.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji srčni tlak 736.9 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetovi	Nebo	Padačina v 24 urah
25.	9. zvečer	738.8	0.6	brezvetr.	sneg	
26.	7. zjutraj	740.1	2.4	sr. vzsv.	dež	
	2. popol.	741.6	3.1	sr. vzsv.	oblačno	23.0 mm

Srednja večerajšnja temperatura 1.1°, normale: -2.1°.

Dunajska borza

dne 26. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 „ 20 „
Avstrijska zlatna renta.	120 „ 20 „
Avstrijska kronska renta 4%.	102 „ — „
Ogerska zlatna renta 4%.	119 „ 85 „
Ogerska kronska renta 4%.	97 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	936 „ — „
Kreditne delnice.	257 „ 75 „
London vista.	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 95 „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 55 „
Italijanski bankovci.	44 „ 40 „
C. kr. cekini.	5 „ 69 „



Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena dobra sestra, oziroma svakinja in teta, gospodičina

Josipina Suhadobnik

danes, dne 26. januarja ob polu 8. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni v 66. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bude v soboto, dne 28. januarja t. l. ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti štev. 73 na sv. Petra cesti.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev. (178)

V Ljubljani, 26. januarja 1899.

Žalujoca rodbina Ignacij Valentincič-eva.

Na posestvu Weidenau
(barje), občina Tomišelj, se prodaja:

550 centov sena,
125 „ otave,
250 „ slame.

Natančneje se izve v pivovarni
J. Mosler & Co. (138—2)

Odklikovan na razstavah: Velike Mežirice, Holešov, Prostějov, Prerov, Tišnov, Humpolec.

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki krišanski specialni zavod za platno!

Svoj k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnega, pavolnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporočam lastne izdelke izdelke na roko po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in beleno platno vseh širokosti in finosti, platno za plachte do 24 cm., damaste gradle, namizne prte in blago, obrisače, servijete, bele in barvane za 12 in 24 oseb, otirače, platnen in pavolnat kanefas, robce, bele in barvane platnene pavolnate in svilnate, inlet in augin za siroke, oksford, krizet, oblični pralni zefir in šotsko blago za damске obleke, platna: pavolnata, ruska, za žimnice, slannike, z srore itd., trihe, sifon, floridas, kreton, piké, barhent, satin, briliantin itd., itd.

Ugodna darila in potrebe za gospodinjstvo
Lastni izdelki.
Trgovcem se blago ne pošilja.
Kot strokovnjak in samodelovalec lahko najbolje poštejem.
Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Poseben oddelk za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Dunajska krojačica

se priporoča čast damam za dela doma ali na stanovanji.

Cene nizke. (177-1)

Sv. Petra cesta št. 71, I nadstr.

Mlin

tik državne ceste na Vir, z najboljšim skočnikom, v dobrem stanu, na jako pripravnem prostoru za kupčijo z moko itd,

se bode prodal na Brdu dne 28. januarja t. l. dopoldne.

Kdor ga želi kupiti, naj ne zamudi tako ugodne prilike.

(142—2) Anton Kornič.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga bez Trbiž.** Ob 12. uri 6 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Röding v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gstein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregenc, Cur h, Geneve, Pariz, čez Klein-Röding v Steyr, Lince, Budejvice, Plesnj, Marjine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plnja, Budejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plnja, Budejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cu iha, Bregenca, Inomesta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

registr. zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. gld. 4.75, in plačuje rentni davek.

(101—4) Načelnstvo.

Stavbinski razpis.

Za zgradbo nove III razredne ljudske šole v občini Vič pri Ljubljani se bode oddala izvršitev sledečih del z oskrbitvijo vsega pripadajočega gradiva:

	proračunjeno na	9700 gld. 76 kr.
I. Zidarsko delo	312	30
II. kamnoseško delo	2293	12
III. tesarsko delo	1594	01
IV. mizarsko delo	1500	98
V. ključavničarsko delo	771	93
VI. kleparsko delo	277	45
VII. pleskarsko delo	338	60
VIII. lončarsko delo	237	16
XI. steklarsko delo	23	52
X. slikarsko delo		
Skupaj	17049	gld. 93 kr.

Stavbeni načrt, proračun in stavbinski pogoji so razloženi pri I. Traunu na Glincih št. 3 na vpogled, ter se bode stavba na podlagi istih oddala.

Ponudbe naj se raztezajo na vsa dela tega razpisa.

Varnost vzdržanja ponudbe ima se taisti pridejati varščina 850 gld v gotovini, hranilnih knjižicah ali vrednostnih papirjih po kurzni vrednosti.

V ponudbi se ima navesti v številkah in besedah ponudni znesek, oziroma popust na proračunjenih zneskih.

S kolekom 50 kr. kolekovane in zapečatene pismene ponudbe imajo zadržati ime in priimek, bivališče in stan ponudnikov ter izrečno zagotovilo, da pozna ponudnik vse določbe stavbinske oddaje in da se zaveže za slučaj izdražbanja iste natančno izpolnjevati in da pozna tudi pravico krajnega šolskega sveta, da izgovorjenih konvencionalnih kazni.

Tako urejene pismene ponudbe naj se označijo odzunaj na zavrtku poleg naslova kot „ponudba za šolsko stavbo“.

Ponudbe se imajo vposlati zadnjič do 25. svečana 1899 na podpisani krajni šolski svet, kateri si pridržuje pravico, odločiti se za eno ali drugo vloženih ponudb

Krajni šolski svet na Viču

dne 25. prosinca 1899.

(176—1)

Spreten prodajalec

špecerijske stroke, samostojen in hiter delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika, vojašine prost, ki more položiti kavčijo, dobi stalno službo.

Prošnje s prepisi spricheval je poslati do 10. februarja t. l. predstojništvu I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva v Ljubljani, ter je ob enem naznati, kakšna plača se zahteva.

Vstop začetkom marčija t. l.

(136—2) Predstojništvo.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, dobro izurjen in za pisarno sposoben, z dobrimi priporočili in točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo sliko sprejema upravnishvto „Slov. Naroda“ pod naslovom: „Naprej“.

(104—7)

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma iz konjaka!

Nepotrebno iskati! (21—21)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po . . . gld. 1.—
1 steklenica pristnega Jamaika ruma . . . „ 0.50
1 deka pristnega Pecco Souchong-čaja . . . „ 0.05
1 pušica prave angleške carske melanže . . . „ 0.50
1 steklenica pristnega finega konjaka . . . „ 1.40

Brez tekmece!

Firm. 14. Einz. I. 321.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte Laibach wurde die Löschung der im Handelsregister für Einzelfirmen eingetragenen Firma: Jos. Schitnik, Handelsagentur und Commissionsgeschäft in Laibach, vollzogen.

K. k. Landesgericht Laibach

Abth. III, am 20. Jänner 1899.

(173) Levičnik.

(Razglas. Pri c. kr. deželnem kot trgovinskem sodišču se je izvršil izbris v trgovinskem registru za posamne firme vpisane tvrdke: Jos. Schitnik, trgovska agentura in komisijsko podjetje v Ljubljani. — C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. III, dne 20. januarja 1899. — Levičnik.)

Znamka * zvezda.

Prave ruske galoše

(vrhne čevlje iz gume)

znan! najboljši izdelak

iz tovarne (175—1)

„Provodnik-Riga“

priporoča po najnižjih cenah tvrdka

Anton Krisper
v Ljubljani.

VABILO OBČNEMU ZBORU okrajne posojilnice v Krškem

ki bode

v nedeljo, 5. marca 1899. l., ob 11. uri dopoldne
v združni pisarnici.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Račun načelstva in poročilo nadzornikov.
3. Volitev načelstva in nadzornikov.
4. Nasveti.

Opomba: Ako bi ta zbor (ob 11. uri) ne bil sklepčen, začel se bode ob polu 12. uri drug občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

V Krškem, dne 24. januarja 1899.

(141)

Načelstvo.